

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea :
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi si Dumineca.
Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl., pe unu anu séu
28 franci.

Anu **XLI**.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 15.

Joi, 23 Februaru | 7 Martiu

1878.

La processele politice.

Brasiovu, 6 Martiu 1878.

Vediendu multe processe politice intentate pe unu timpu incóce in tierile corónei ungare si ingorós'a censura, carei'a sunt supuse mai cu séma cartile de scóla nemaghiare, amu crede, ca traimu inca in epoc'a lui Seldnitzky si Bach, déca nu amu ceti mai pe facare di cate o cuventare lunga parlamentara de ale lui Simonyi si Tisza.

Celu mai nemultiamitoriu lucru este de a voi se capacitezi pe unu ministru maghiaru. Déca nu amu vedé inainte zadarnicia unoru asemeni silintie, amu dice catra onorabilulu Tisza Kálmán: „Nu este bine a urmá facia de nationalitate nemaghiare unu metodu atatu de absolutisticu, este stricatosu pentru desvoltarea paciuita a patriei, déca guvernulu cautu cu luminarea oca siunea de a face pe lume se créda, ca in sinulu popóreloru nemaghiare se afla o multime de conspiratori, de inimici ai statului maghiaru.“ Ori-cate dovedi amu aduce „Dér“ pentru aceste asertiuni n'ar' ajutá nimicu. Dlu Tisza 'si-a alesu odata acést'a cale si nu pot amu asteptá, cá se se mai abata dela ea. Departe de noi de a nu recunóce, ca interesele de vieatia ale unui statu trebuiescu aperate de ori-ce guvernulu cu energia si conscientiositate contra inimiciloru esteri si interni. Dér' ne va concede ori-cine, ca dela unu punctu ócreare póte se fia mare deosebire in modulu cumu se intielegu aceste interese. Domnulu Tisza le intielege intr'unu felu si noi ar' in altu felu si cutezamu a sustiené, ca dlu Tisza pentru aceea nu este mai bunu patriotu cá noi.

Din punctulu de vedere maghiaru póte se fia considerata de folositoare activitatea febrila ce-o desvóltu procurorii statului, spre exemplu in desoperirea de „complotu i dacoromanesci“, cari in creerii dloru au luat deja o estindere periculósa, dupa noi inse fenomenulu acést'a e cu atatu mai intristatoriu, cu catu elu este de natura a documentá numai o slabitiune a guvernului. Tocmai din asta cauza ar' trebui se se evite ori-ce pasu precipitatu in intentarea processeloru de turburarea liniscei publice si de lesa-Majestate.

Cu catu acusatune ce se redica contra unui cetatianu este mai grava si póte avé urmari mai triste pentru elu, cu atatu mai riguros si mai conscientiosu trebuie se fia esaminatu faptulu pe care se baséza. Candu unu omu vine a fi inefratu de turburatoriu, de conspiratoriu contra interesseloru statului, candu i se imputa o asemenea crima teribila, caus'a trebuie se fia fórte ponderósa.

Cu mare parere de reu trebuie se marturisimu inse, ca in specialu facia de noi romanii nu s'a observatu cu destula acuratetia ecsigenti'a acést'a detalurabila intr'unu statu constitutiunalu. Unii romanii au fostu trasi in judecata si invinuti, ca au conspiratu contra patriei, cu tóte ca, dupa cumu s'a doveditu mai tardiu, ei la tóte numai la acést'a nu s'au ganditu. Cu satisfactiune deosebita patriotica potemu se constatamu, ca cu tóte silintiele ce 'si-au datu pana acuma unii procurori, cari, nu scimu déca in urm'a vreunei instructiuni séu din prea mare zelu pentru serviciu, pare ca 'si-au propusu de a dá cu ori-ce pretin de urm'a de-carei conspiratiuni romanesci, nu a obvenitu pana acuma nici unu casu, cá unu romanu din Transilvani'a séu Ungari'a se fi fostu condamnatu pentru vreo crima comisa contra stalulu. Dér' cu catu se probéza mai multu lealitatea romanului, cu atatu trebuie se se simtia mai tare rigórea urmarirei judecatoresci.

Avemu unu casu inaintea nóstra. Este procesulu intentatu librariulu romanu din Oraviti'a, care s'a terminatu dilele trecute cu achitarea inculpatului. Noue luni de dile a fostu tienutu acestu comerciantu urmaritu de sórte in arestu preventivu, pentru cá dupa a nou'a luna tribunalulu se'lu de-

clare de nevinovatu din cauza, ca lipsescu tóte presupunerile crimei, de care érá acusat. Si pentru ce a trebuitu elu se sté inchisu atat'a timpu?

Tieranu avú nefericirea de a capeté printr'unu librariu din Bucuresci cateva esemplare ale unei charte intitulate „Tierile romane séu Daci'a moderna.“ Elu neavendu nici unu cugetu reu le-a espusu in galantariulu seu. Aci a datu politia peste ele si librariulu a fostu arestatu indata si transportatu in inchisórea din Budapest'a.

N'am vediutu acea charta, nu potemu sci prin urmare de este adevératu, ca marginile tieriloru locuite de romani sunt insemnate intr'ens'a cu colóre venetu-galbenu-rosia, dér' chiaru asia se fia, chiaru déca acést'a charta ar' contine ideí inemice statulu ungaru, nu potea fi justificata nicidecumu aspra procedere observata facia de librariulu romanu din Oraviti'a. Singuru impregiurarea ca Tieranu a espusu chart'a, dupa ce a primit'o iu tóta ordinea prin posta si vama si a provediut'o cu stampigli'a s'a, in galantariulu seu, era de ajunsu spre alu liberá de ori-ce prepusu, ca ar' fi voitu se conspire in secretu.

Intielegemu, ca procurorulu a trebuitu se se indigneze asupra numirei „Daci'a Moderna“, intielegemu mai cu séma indignarea ce a trebuitu se o simtia vediendu, ca pe charta in tienutulu Maramuresiulu figuréza si „Debretinulu“, cetate curatu ungaréscu si locul de alegere alu ministrului Tisza, dér' tóte aceste momente nu erau de ajunsu spre a motivá grav'a acusatune de inalta tradare indreptata contra lui Tieranu.

Se vede inse ca procurorulu Bakos nu a pusu atatá pondu pe charta inse-si, catu pe impregiurarea, ca Tieranu a vendutu esemplare dintr'ensa la doi preoti si doi invetiatori, ceea ce a facutu, cumu dice elu, cá agitatiunea se devina periculósa. Decandu preotii si invetiatorii nostri au devenitu subiecte atatu de periculóse pentru statulu ungaru incatu o simpla charta in man'a loru se fia in stare a amenintiá esistentia acéstui'a.?

Agitatiunile sistematice ale pressei maghiare contra romaniloru, calumniile rafinate direse contra inteligintiei loru 'si adusera fructulu. Déca diariiele maghiare atitia necontentu contra nóstra, déca publica romantie intregi despre pretinsele „conventicule secrete romane“, cari in fapta au esistatu numai in creerii esaltatiloru corespondenti ai lui „Kelet“, nu ne potemu mirá, ca s'a potutu intemplá, cá unu bravu comerciantu cu trecutu nepatat, preste acést'a tata de familia, se fia tienutu inchisu aprópe unu anu, pentru ca a avutu nesocotinti'a de a espune si a vinde o charta de care nici nu a sciutu, ca este oprita.

Din capital'a Ungariei.

Budapest'a, 2. Martiu n.

Temperatur'a belicósa a scadiutu multu pe la noi, in Vien'a ea a ajunsu deja sub nula. Pana mai falfaiá semilun'a pe zidurile Plevnei, pana erau turcii inca in stare de a mai resiste ostiloru ruseseci, aveau si ungerii curagiu mai multu, astadi inse óste turcésca nu mai este, si Turci'a europeana e in poterea rusalui. Nici un'a din marile poteri nu se arata dispusa se se ridice cu potere armata contra Russei spre a-o goni dela apele dulci ale Bosforului. Ungurii ar' strigá bucuros si acuma din tóte plumanile la arme! dér' lucrurile odata astfelu schimbate, nu le mai da man'a a face demonstratiuni sgomotóse contra Russei. Se marginescu dér' deocamdata in a se vaierá asupra tristei situatiuni ce sustienu, ca ar' fi creat'o politic'a pasiva a contelui Andrásy patriei ungare. Aceste contemplatiuni dorerose asupra situatiunei numai din candu in candu le mai intrerumpe cate unu strigatu interitatu: „Inca nu-i prea tardiu, trebuie se ne batemu, alta scapare pentru noi nu mai este!“

Sperantiele, ca dóra vomu mobilisá si noi,

s'au micioratu earasi, din cauza, ca austriacii nu voru se se infierbinte nicidecumu pentru ideile belicóse ale patriotiloru de dincóce de Lait'a. S'a facutu mare svonu cu otarirea consiliulu de resbelu de a cere dela delegatiuni unu creditu de 60 miliónu pentru scopuri militare. Fantasia diurnalistiloru maghiari vedea deja ordinile date si pe adjutanti galopandu cu limb'a scósa pe dinaintea fronturiloru. Dér' ce se vedi? Delegatii austriaci tienura o conferintia la membrulu delegatiunei Kuranda si decisera in privintia creditulu de 60 miliónu — nimicu. Unii adeca diceau, ca voru votá creditulu neconditiunatu, altii, ca 'lu voru refusá neconditiunatu, cativa inse declarara, ca 'lu voru votá numai atunci, déca guvernulu va asigurá, ca acestu creditu nu va fi intrebuintiatu pentru scopuri de aneciune, pentru ocuparea Bosniei si a Herzegovinei. Cu acést'a nemtii nostri austriaci au doveditu numai, ca au prea puçinu sensu pentru o mobilizare. Bismarck a disu, ca pace va fi, ca Austri'a va face bine se nu se incurce, si nemtii nostri dicu: dreptu are!

„Austriacii au inceputu se distinga acuma tare intre interesele loru si ale ungeriloru, ei mergu asia departe, a dice, ca resbelulu cu Russi'a privesce numai pe unguri, cari póta o „politica de resbunare“, esclama dorerosu „Pester Lloyd“. Dér', dice acea fóia mai departe, déca si faceti acést'a distinctiune, déca considerati numai pe Ungari'a de periclitata prin succesele slavismulu cotropitoriu, pentru ca ve diceti, ca natiunea ungara sta si cade cu statulu Ungaru, dér' Austri'a isi póte afiá o a dou'a patria si dupa ce s'a ruinatu monarchia — n'amu poté si noi se pretendemu celu puçinu atat'a, ca Austri'a se documenteze pentru noi celu puçinu acea simpathia, care a aretat'o deunadile pentru Turci'a in scrisu si prin graiu. Catu de mare a fostu entusiasmulu in Austri'a, candu era vorb'a de scaparea Turciei. Ei bine! Nu merita Ungari'a macaru atata simpathia, atat'u spriginu atat'a jertfa cá Turci'a?“

Departe amu ajunsu cu fratii nostri dualisti, déca trebuie se ne rogamu de ei, cá se nu ne trateze mai reu cá pe turci. Intr'adeveru, viétia nóstra dualistica nu incéta de a ne oferi momente surprindietórie! Cine s'ar' fi asteptatu se véda pe „P. Lloyd“, care scia numai se amenintie, cersindu grati'a austriaciloru? Unde a remasu preponderanti'a nóstra politica, nu mai avemu pe ungerulu Andrásy in capulu afaceriloru straine? Portarea acéstui'a devine totu mai enigmaticu. Óre se fia adevératu, ce se scrie foiloru prussacé, ca Andrásy ar' vrea se-o rupa acuma cu Russi'a, dér' nu mai póte, ca-ci influenti'a archiducelui Albrecht si a partitei militare, care voiesce se mérga mana in mana cu Russi'a, predomina situatiunea? Este greu de intielesu atitudinea contelui Andrásy, dér' se póte fórte lesne, ca elu in momentul de facia inca nu s'a decisu nici intr'unu felu, póte ca mai astépta cevasi, resultatulu conferintiei spre exemplu, pana va luá o otarire. Nu va fi óre atunci prea tardiu? Bismarck, amiculu intimu alu ministrului nostru de esterne, caruia acést'a ei increde totu, a disu, ca actiunea austriaca nu póte veni niciodata prea tardiu si Bismarck vorbesce numai adevérulu.

Austro-Ungari'a póte asteptá, diceti? Cetiti numai epistol'a cea mai noua a lui Kossuth Lajos catra Helfy. „Me intrebti de sunt bolnavu?“ intréba Kossuth. „Cum nu asiu fi bolnavu! Déca nervele mele ar' fi cá funea de gróse, ele inca ar' trebui se fia sguduite de ide'a, ca Andrásy si clic'a s'a miserabila au omoritu patri'a. Si tocmai atunci au omorit'o, candu poteau se-o mai asigure pe o mii de ani. Sunt orbiti cu totul? Ei credu, ca déca au cersitu dela Gorceacoff o conferintia séu unu congressu, voru poté cersi si dela Tiarulu slaviloru, cá se agratieze patri'a nóstra si Austri'a. Cu asemeni ómeni, cari

se jóca cu esistența natiunii, nu așteptu nici dela resbelu vreo mantuire. Dér' este certu, ca resbelulu este singur'a siansa, ce ne mai remane. Déca nu vomu incepe neamenatu resbelulu — suntemu perduti pentru totdeauna. Atunci potemu scrie pe portile tierii noastre cuvintele lui Dante: „Lasciate ogni speranza.“ (Lasati tota speranța.) Nu dicu ca resbelulu ne va mantui, dér' este cu putintia séu celu puçinu nu e imposibilu, ca ne mantue — ca-ci la resbelu „partem fortuna sibi vindicat,“ (Noroculu 'si are partea s'a.) De aceea resbelu cu ori-ce pretiu — acést'a e parerea mea.“ Dica cine ce va dice, Kossuth scie celu puçinu ce voiesce, elu a fostu, decandu a pasitu pe aren'a politica, si va fi pana la mórte: omulu actiunei.

Inaltu ordinu de di pe armata.

Ostasi!

Cu memorabil'a cadere a Plevnei, unde ati avutu parte atatu de insemnata, nu se puse capetu osteneiloru vóstre, eroismului si devotamentului vostru. Chiaru dupa caderea Rahovei, cetati otomane importante de pe marginea Dunarei, din cari inamiculu pornise lovirele lui asupra noastră, se mai aflau inca in stapanirea lui. Aceste trufasie metereze trebuiau se intre in manele noastre pentru a nu mai ne teme de reulu lor.

In fine Vidinulu, acea insemnata piatia de arme de unde Gaziulu Osman se napustise cu vitéz'a lui óste spre a opri mersulu chrestinatati, Vidinulu, cá unu desfidu si o amenintiare, stá inca in picioré.

Amu datu dér' ordinu divisiunei a 4-a de a trece Dunarea si a fi gata a respinge ori-ce incercare de atacu dirigétu in contra teritoriului nostru din Silistri'a si Turtucaia, ér' divisiunile 1, 2 si a 3-a, sub comand'a generalului Haralambie, se indreptara spre Vidinu pentru a impresurá si atacá acésta cetate. Trupele din Calafatu, care in timpu de mai bine de 9 luni au contienutu cu atata energia acésta fortaretia, bombardandu-o si reducundu-o la neputintia, au sustienutu cu vigóre operatiunile ostiloru noastre de pe malulu dreptu.

Ostasi! Spre a ajunge aceste noue obiective ale operatiuniloru vóstre, voi ati esecutatu cu iutiela si sprintenia marsiurile cele mai grele pe viforósele vremi si pe asprele geruri ale unei strasnice ierni, dér' totude'o-data ati doveditu, ca in ostasiulu romanu de astadi, cá la stramosi, barbati'a este imperechiata cu rabdarea nevoiloru, vertosi'a trupului cu tari'a animei. Noue lupte, noui si stralucite fapte ve așteptau pe aceste campii de vitejie; ele se numescu in analele noastre militare cu neperitóre nume: Tataradjik, Inov'a Smirdan.

Cu sufletulu induiosiatu de glori'a vóstra, la care de asta data eramu silitu de trebile si grijile Tierii a privi de departe, Eu amu urmaritu voinescii vostri pasii. Dér' voi sciati, ca anim'a Mea era mandra si liniscita, ca-ci Domnulu vostru fusese cu voi la Plevn'a, si vediusse cine sunteti si ce puteti.

Nevoile grele, sangerósele jertfe, ce ati trebuitu se mai ingaduiti pentru Patria, au fostu resplatite cu fal'a ce ati avutu de a intrá cu onóre ostasiésca in cetatea ce ati impresuratu cu vitejia. Vulturulu romanescu, care 'si a desfasuratu aripele la Griviti'a, isi odihnesce acuma sborulu pe feciorelnicile ziduri ale Vidinului. Tiér'a, impreuna cu Mine, ve multiamesce, si in viitoriu, cá in trecutu, dupa credinti'a in Dumnedieu, in voi, Ostasi! credinti'a-si pune.

Datu in Bucuresci, in 15 Februaru 1878.

CAROL.

Reportulu generalului Manu.

„Monitoriuulu Romaniei“ publica urmatoriulu reportu telegraficu ce d. generalu Manu a adressatu dlui ministru de resbelu si dlui generalu de divisiune Cernatu, majoru-generalu, in privinti'a ocuparei Vidinului de catra armata romana:

„Intrarea trupeloru noastre in Vidinu s'a urmatu cu cea mai mare regula si conformu stipulatiuniloru conventiunei incheiate intre Fericulu Izzet si colonelulu Falcoianu, siefulu de statu-majoru generalu, care me representá pe mine cá delegatu alu majorului generalu alu armatei. Evacuarea cetatiei de trupele otomane si remiterea ei in manele noastre s'a esecutatu in modulu urmatoriu:

„In diu'a de 12 Februaru de diminétia, Izzet-pasi'a a adunatu si concentratu trupele sale pe sioséu'a Vidinu-Tataradjik. In apropiarea acestui locu, la 12 óre punctu, amu sositu cu staturile-majore ale armatei, corpului si divisiuniloru. Amu pornitu inaintea armatei otomane, unde amu fostu

intempinati de Izzet-pasi'a cu intregulu seu statu-majoru. Trupele otomane ne-au datu onorurile militare, si apoi au inceputu a defillá pe din naintea nostra, incependu-si marsiulu spre Belgradjik si luandu'si cantonamentele la Vibolu si Naziru. Trupele romane priimiseru ordine a se concentrá lenga Novoselo sub comand'a dlui generalu Anghelescu. O divisiune micsta a corpului de Vestu se asiedia aci, compunendu-se din brigad'a I, reprezentandu divisiune I, sub comand'a colonelului Don'a, cu 6 bataliône din regimentele 1-u de linia, alu 3-lea, 4-lea, 11-lea si 15-lea de dorobanti, batalionulu alu 3-lea de venatori, 1 compania din batalionulu de geniu, 2 baterii din artileri'a divisiunei, sub comand'a majorului Tell. Brigad'a a 2-a reprezentandu divisiunea 2-a, sub comand'a colonelului Ipatescu, cu 6 bataliône din regimentulu alu 2-lea si alu 8-lea de linia, alu 2-lea, 7-lea si 12-lea de dorobanti, batalionulu alu 4-lea de venatori, 1 compania de geniu si 2 baterii din artileri'a divisiunei sub comand'a colonelului Ipatescu, cu 6 bataliône din regimentulu alu 2-lea si alu 8-lea de linia, alu 2-lea, 7-lea si 12-lea de dorobanti, batalionulu alu 4-lea de venatori, 1 compania de geniu si 2 baterii din artileri'a divisiunei sub comand'a locotenentului-colonelu Dimitrescu. Brigad'a 3-a, reprezentandu divisiunea 3-a, sub comand'a locotenentului-colonelu Cotrutiu, cu 6 bataliône din regimentele 4-lea, 5-lea, 6-lea de linia si alu 9-lea de dorobanti, 1 compania de geniu si 2 baterii din artileri'a divisiunei, sub comand'a majorului Macarovici. In fine 3 escadróne de calarasi, sub comand'a majorului Paraschivescu.

„La ór'a ficsata am sositu cu Izzet-pasi'a, incongiuratu de statele-majore romane si turce, pe platoulu, unde trupele noastre erau desfasurate in trei linie, pe dinaintea caror'a amu trecutu in sunetulu musiceloru, dandu-se onorurile cuvenite comandantului turcu. Apoi generalulu Anghelescu a concentratu divisiunea pentru defilare pe sioséu'a Novoselo spre Vidinu. Diferinti'a de aspectu intre trupele noastre si cele otomane érá simtietória la prim'a vedere: pe candu primele erau pline de martialitate si vioiciune, crescute inca prin greutatile ce strabatuseru si prin importantia istorica a solemnitatiei, la care luau parte, cele din urma pareau fórté obosite de suferintiele si privatiunile, prin care trecusera. Dupa terminarea defileului trupeloru noastre, m'amu pusu in capulu lor, si insoçitu de Izzet-pasi'a, cu statulu seu majoru, de generalulu Anghelescu si de statu-majorulu romanu, la órele 3 dupa amiezia amu intratu in Vidinu. La bariera orasiului, guvernorul civilu, Sirri-pasi'a, incongiuratu de autoritatile administrative si comunale, m'au intempinatu si 'mi-au adressatu cuviute de salutare. Candu trupele romane au trecutu pe dinaintea catedralei locale, preotii in odajdii le-au esitu inainte si le-au binecumentatu. Tóte stradele orasiului erau pline de lume in haine de serbatória si populatiunea, ce se adunase, manifestá cea mai viu'a bucuria la vederea soldatiloru nostri. La konakulu guvernorului civilu se adunara autoritatile locale turce, care 'mi fura prezentate aci de Sirri-pasi'a.

„Trupele au strabatutu orasiulu si cetatea in cea mai perfecta regula, nici unu incidentu neplacutu n'a turburatu acésta solemnitate. Apoi 10 bataliône au intratu in cantonamentele lor, ér' 6 bataliône au remasu cá garnisóna in Vidinu. Posturile s'au ocupatu imediatu de trupele noastre, schimbandu pe cele turcesci. Amu mersu apoi cu oficiarii staturiloru-majore la catedral'a bulgara, unde s'a oficiatu unu Te-Deum, la care s'a pomenitu M. S. Domnitoriulu Romaniei. O deputatiune bulgara s'a prezentatu apoi inaintea mea si a tienutu unu discursu, prin care 'si ecsprimá recunoscenti'a catra Domnitoriulu nostru, catra natiune si armata romana, care a scapatu populatiunea chrestina de jugulu, care o apasá. Amu respunsu, dicundu, ca M. S. Domnulu, natiunea si armata nostra se simtu fericiti de a fi potutu participá la liberarea popóreloru chrestine. Sér'a Izzet-pasi'a si Sirri-pasi'a m'au invitatu la unu prandiu, la care au intrunitu pe oficiarii superiori ai armatei romane, presentii in Vidinu. Marti, 14 Februaru, cuartirulu generalu romanu a intorsu politeti'a lui Izzet si lui Sirri, invitandu-i la unu dejunu in Calafatu, la care au asistatu, impreuna cu numitii pasi, si mai multi oficiari superiori turci, si astfelu s'a petrecutu reditiunea Vidinului.

„Armat'a turcesca 'si va urmá tragerea ei conformu stipulatiuniloru conventiunei si armistitiului. Diu'a de 22 Februaru va remané o di memorabila in analele armatei noastre.

Semnatu: Generalu Manu.“

Discursulu dlui Bratianu.

(Urmare si fine.)

Amu compromisu tiér'a? Aretati o dovéda. La 1868 ati redicatu in contra-mi pe evrei si pe bulgari; ati facutu pe Europ'a se créda, ca mancamu evrei si ca voiamu se iau Costantinopolulu. Atunci ati isbutitu cá se ni se adressedie note; acumu nici atatu. Mai multu: toti agintii poteriloru suntu conservatori si toti ne-au asigurat, ca independinti'a nostra va fi proclamata, ca ea se considera cá unu faptu implinitu, ca-ci amu capetatu increderea deplina a Europei. De unde deduceti dér', ca suntemu reu priviti de poteri? Mandatarulu dv., ce se duce pe

la Vien'a, ve spune astfelu de baliverne? Si fiindu-e Boerescu spunea, ca eu suntu incongiuratu de lingualitate, permita-mi a'i spune si eu, ca acelu mandataru ii inalta pe dloru cá se le ié parale. Europ'a are incredere in noi, pentru-ca n'amu insielatu pe nimeni. Ne-ati aretatu Europ'a, cá pré liberali, cá rosii, petrolistii si tóte acestea poterile au avutu si au incetate dere in noi si inca mai multa decatu in conservatori, pentru-ca ne-au vedutu leali. Amu spusu chiaru imperatului Alecsandru: v'amu combatutu pe facia, candu v'amu vedutu, ca voiti se ne faceti reu; nu ve combatutu candu ni se pare, ca ati renunçiatu a ne face reu. Limbajulu meu catra poteri a fostu sinceru, lealu, si acelu catra tóte. Ori-cine va atinge nationalitati'a nostra e inamiculu nostru, ori-cine e a nostru tiene e amicu. Asiá vorbescu si la Petersburgu si la Vien'a si pretutindeni.

Ni se mai dice, ca prin faptele noastre amu facutu pe Europ'a se ne créda rusii, ca amu dusu ostirea la batina a ce amu castigatu in cele din urma? Ei, dloru, éca unu documentu, reprodusu in parlamentulu englesu. Elu datu dela 8 Iuliu, candu nu trecuse nimeni Dunarea. Acestu documentu vorbesce despre retrocedarea Basarabiei. Mai un altu documentu datu dupa trecerea Dunarei de catra rusii. Acestu alu duoilea documentu spune, ca Rusii'a inasina pe Angli'a, ca voia cá la pace se ni se dé independenti'a. Candu ne-amu proclamatu si noi independenti'a si amu trecutu Dunarea n'avea ce se ne mai dé si ne oferitu Dobrugea. Acesta inainte de Plevn'a. Dupa Plevn'a ne oferia nu numai independenti'a, nu numai Dobrugea, si catu vomu vré din Bulgari'a, chiaru tóte cetatile. Eca cum s'a schimbatu chiaru Rusii'a, candu a vedutu, ca suntemu viteji. Ei bine, acumu, chiaru vrasmasii nostri cei mai daratnici chiaru ungunii, cari ne despretiniéu pana eri, ni declara, ca trebuie se se tiena sém'a de brav'a si viteji natiune romana.

D. Carpp astadi cantá vecinic'a pomenire Basarabi'a. Ei, déca ati banuitu pe colegulu meu dela esterne numai pentru-ca va datu nisce date statistice, pe care le adunara fora se se fi tramisu cineva in Dobrugea; numai pentru-ca v'a pusu inainte acele date spre a judecá in cunoscentia de cauza ce ni se cerea si ce ni se oferia; déca dintr'unu evenimentu trageti consecintie atatu de mari, apoi nu vedeti, a dati locu la banuél'a, ca déca ati veni mane la poteri, apoi ati poté dá Basarabi'a, dicandu, ca rosii au facutu si acést'a si déca n'ati luá Dobrugea in schimbu, pentru-ca amu disu cu totii ca n'o voimu, v'ati multiami c'o constitutiune mai dupa poft'a animei d-vóstre. Éca unde ajungam cu banuélile. Eu inse nu banuiescu; toti suntemu patrioti, toti numai de interesele tierii ne ingrijimu. Dér' se ne pomenim in tes'a d-vóstra. Amu indispuu diceti, tóta Europ'a. Bine; dér' cumu? Pe muscali, pentru-ca nu le damu Basarabi'a, cari pentru altu-ceva n'au de ce fi indispuu, pe ceilalti numai pentru-ca nu declaramu resboiu rusiloru. Apoi acestea potu fi motive de acusatune in contra nostra? In sfersitu, fiindu-ca cestiunea s'a pusu lamuritu de catra d. Boerescu, permite-mi ds'a se-lu mai intrebti inca odatu, in numele cui vorbesce, ce partia representa, cu cine are venit la poteri, ca-ci candu propuneti unu blamu, trebuie se veniti la poteri, altfelu nu se potu intielege acusatuniile ce faceti fora dorintia de a ne luá locul. Dér' diceti nu; dorimu numai se degagiamu respunderea nostra. Dér' óre ve atribue cineva respundere pentru cele ce amu facutu noi? Ei, dle Boerescu, chiaru de te-ai jurá, ca ni lucratu impreuna cu noi, totu nu te-ar' crede nimeni. (Aplause.) Pentru-ce dér' faceti aceste interpelari, cari nu potu dá locu decatu la straganiri si tindu a slabi actiunea guvernului? Ne mai indémua d. Boerescu se plecamu urechi'a la dorerile tierii. Dér' óre numai d-lui are urechi, noi n'audimu, noi nu voimu se audimu tiér'a? Si apoi d. Boerescu pusu-a dlui vr'odata urechi'a la anim'a tierii cumu am pusu-o eu? Déca ar' fi d-lui la poteri óre n'ar' fi tiér'a ingrijata? Apoi e ingrijata Europ'a intréga si se nu timu ingrijati noi, o mica tierisióra? Am declarat si repetu pentru linistirea acestei ingrijiri, ca credinti'a mea este, ca Rusii'a nu ne va luá Basarabi'a si déca a facutu cererea acumu, gresiél'a e a nostra a tuturoru; ca-ci amu lasatu se se créda, ca simtimentulu nostru nationale nu e destulu de desvoltatu, ca amu fi in stare se schimbam pamentulu nationalu pe unu altulu.

Viu la motiunea din dilele trecute. Candu amu primitu acea motiune, nu ne-amu insusitu ide'a dv., nici dv., pe noi nostra; toti amu fostu romani si amu lucratu cá romani. Noi amu disu, candu ni s'a cerutu Basarabi'a, ceea ce ati repetatu si dv, dupa noi in motiune si acelu votu nu potu se n'aba o insemnatate mare, ca-ci elu dovedesce poteri patriotismului nostru.

Inainte de Plevn'a rusii ne dispretiiau si nu numai ei, chiaru colonelulu Gaillard, francesu, fórté binevoitoru, ne dicea, candu érá se trecemu Dunarea, ca armata e prietenera si ca abia vomu poté alege 10 mii de ómeni pentru espeditiune. Dér' nu numai atatu: ungunii 'si inchipuisera, ca unu regimentu de husari de ai loru voru poté ajunge fora impotrivre pana in Bucuresci. Ei bine, a trecutu ostirea tóta si lumea a remasu in mirare de vitejia soldatiloru nostri, de bravur'a romaniloru la Plevn'a. Totu o acuzam

opresiune, sunt siguru, ca a produsu in Russi'a si in tóta Europa si votulu nostru, prin care cu curagiu amu declaram, ca nu damu pamentulu nostru. (Aplause.) Precumu, dupa Plev'n'a s'a produsu in lume unu revirimentu in favórea militarilor nóstre militare, totu astfelu se va produce si unu revirimentu in favórea patriotismului nostru si mari sperantie amu, ca nu ni se va luá Basarabi'a. Ei, d'ora, chiaru in Russi'a sunt doue partite in acésta privinta. Ele discuta prin diuarie cestiunea; un'a sustiene cererea Basarabiei, cealalta dice, ca acést'a ar' fi o infamia catra romani, cari au facutu russiloru servitie insemnate. (Aplause prelungite.)

Voiti puterea, vi-o damu. Faceti inse o programa si despre politic'a interna si despre cea esterna, ca-ci noi suntem consiliarii tronului, si candu ii vomu consiliá se ve chema, trebuie se scimu ce idei aveti, ce scopuri urmariti. Trebuie se faceti acést'a; ca-ci sunteti intr'unu statu democraticu, si nu e destulu se spuneti, ca tíer'a e cu d-vóstra, pentru a fi creduti. Sunt multi patriciani intre dv., aveti clienti, cá in forumu (ilaritate); dér' asemenea lucruri nu mai trecu intr'o tíera democratica. Faceti programa, spuneti in numele cui vorbiti, ce reprezentati, si apoi, cereti se vi se dé puterea.

Unu singuru cuventu inca cá respunsu la cele dise de onor. d. Carpu. A mai disu, ca totudéun'a amu fostu dusu o politica rusesca, ér' cá dovéda v'a citatu ca la 1870, asi d' disu, ca sunt ortodocsu, ca urmediu si voi urmá o politica ortodocsa, ei bine, n'am disu asiá, onorate domnu, ve rogú cá atunci, candu ne faceti o acusare din cuvintele dise, celu puçinu se fiti buni a reproduce ceea-ce am disu. N'am disu, ca sunt ortodocsu si muscalu, ci ca sunt romani, sunt ortodocsu. . . . D. P. Carpu. Voiu aduce mane discursulu d-vóstre. D. I. Bratianu, primu-ministru: Am disu, ca sunt chrestinu, cá mosii si stramosii mei, ca sunt ortodocsu, adéca de religiunea parintiloru mei. Déca d. Carpu numai are acestea, 'lu privesce pe d-lui. Am disu, ca noi romanii amu avutu totudéun'a unu rolú in Oriente si in biseric'a nóstra stramosiesca, nedespartita de nationalitate. L'amu avutu si 'lu vomu avé si de aci inainte, impreuna cu d. Carpu. (Aplause prelungite.)

Processulu librariului Tieranu.

Processulu librariului romanu Ionu Tieranu din Oravit'i'a intentatu inca din lun'a lui Maiu 1877 s'a terminatu post tot discrimina rerum in 27 Februaru a. c. Dupace a fostu ténutu in arestu preventivu aprópe diece luni de dile, dlu Tieranu fú achitatu de catre tribunalulu din Budapést'a. Si nici nu s'a potutu altfelu, ca-ci dintr'unu omu asiediatu, comerciante activu si tata de familia diligentu, oricatu ar' fi ténutu inchisu, nu póte esi niciodata unu conspiratoriu, precumu ar' fi voitu se' lu faca cu tot'adinsulu peste mesura zelosulu procuroru maghiaru. In cursulu pertractarei publice a acestui processu a potutu se se convinga ori-ce asistentu nepreocupatu despre nevinovati'a librariului Ionu Tieranu. Despre acést'a pertractare aduce „Pester Lloyd“ urmátórea relatiune caracteristica: „Dacia moderna“. „Tierile romane séu Dacia moderna“ este titlulu unei charte cartonate aparata in Bucuresci la anulu 1876, in editiunea librariului Zamfirolu, care aflandu-se espusa in Maiu anulu trecutú in galantariulu librariului dela Oravit'i'a Ionu Tieranu a fostu secuestrata impreuna cu inca 7 esemplare ale aceleiasi editiuni, pentru ca pe acést'a charta se vedu estinse fruntariile „Daciei“ pana la Tis'a. „Maramuresiulu“, „Crisian'a“, „Temisian'a“ figuréza pe chart'a acést'a cá noui provincii, dacice si d. de Patay s'ar' mirá negresitu fórté, candu ar' vedé „Debretinulu“ seu iubitu intre marginile albastre-galbenu-rosii ale „Daciei“ in apropiare paciuita de Urbea Mare (Orade'a mare.) Tieranu a si fostu arestatu si astadi l'a acusatú procurorulu Bakos inainte unu senatu judecatorescu compusu din presiedintele consiliariu Dr. Saszy, votantii: Vizaglich si Cseke, notariu: Dr. Gervay, ca a comisú crim'a de inalta tradare. Acusatulu, unu domnu cu o faciá inteligenta, de 32 ani, gr. orientalu, casatoritu, tata de familia, dela 18 Maiu 1877 in arestu preventivu, care na avutu de a face pana acuma nimicu cu judecatori'a s'a escusatu cu aceea, ca nici nu a sciutu, ca chart'a incriminata ar' fi oprita. Elu a crediutu ca este o charta istorica a Daciei. Procurorulu: Pe charta sta inse apriatu „Dacia Moderna.“ Apoi Dacia cea vechia nu se estindea pana la Tis'a si nici nu cuprindea in sine „Debretinulu.“ Tieranu: „Chartele dreptu vorbindu nici nu le am comandatu, ele mi s'au tramisu numai din eróre. Am comandatu numai la librariulu din Bucuresci, cu care stamu in relatiune, charte caligrafice aparute la Zamfirolu. Numele acést'a se vede ca l'au indusu in eróre si 'mi tramise astfelu

chartele aceste pe cari le am primitu pe cale ordinaria prin vama si posta. Cumca eu nu m'am simtitu vinovatu dovedesce fapt'a, ca spre a nu avé paguba, am pusú stampil'a mea pe charte si le am espusu in galantariu.“ Tieranu a si vendutu mai multe charte cu 1 fl. 25 cr. bucat'a si adéca la 2 invetiatori, la unu preotu si la 2 bacani. Un'a a donat'o bibliotecei Reuniunei invetiatoriloru romani dela Orsióv'a.

Procurorulu apropusu, cá Tieranu se fia pe-depsitu pentru crim'a de inalta tradare dupa legea din anulu 1723 cu trei ani inchisóre, deorece mai cu sém'a acuma cu miscarile nationalitatiloru, cari amenintia esistenti'a patriei, nu trebuie se remana nepedepsite asemeni agitatiuni indreptate contra integritatii teritoriale a tierii. Tieranu a agítatu tocmái intr'unu astfelu de locu si cumperatorii chartei sale au fostu astfelu de ómeni, invetiateri si preoti, incatu agitatiunea a fostu in adevéru periculós'a (Sic!) La Tieranu s'au mai aflatu preste acést'a scrisori, cari 'lu arata cá pe unu agítatoru secretu si cá pe unulu, care facea inrolari pentru corpurile de voluntari romani (!) Intr'un'a din scrisorile aceste ilu admonéza unu soçiu de principia din Slatin'a in Romani'a la 8 Maiu a tr.: „Avemu acuma 280.000 rnsi aci. Vedi numai si aduna la bani si la voluntari barbatesce, dér' se nu te compromiti cá Miletiçiu. . . . Relatéza despre parerea ce domnesce la voi, déca fratii nostri voru se ne sara intru ajutoriu, la casu de trebuintia.“ Tieranu sustiene ca elu era deja in inchisóre, candu a sositu acea scrisóre (!) Aperatorulu Dr. Füzesséry, facundu alusiune la faptululu, ca din caus'a unui altu processu mare, care s'a pertractatu totu in acelasiu timpú, n'a venitú se asiste la acestu processu mai nimenea, observéza, ca acést'a trebuie se-i fia bine-venitu tribunalulu, pentru ca asemeni processe politice nu ar' poté se placa opiniunei publice. Elu pledéza pentru achitarea clientulu seu. — Tribunalulu in adevéru a adusu sentint'i'a, ca Tieranu este nevinovatu de crim'a ce i se imputa, pentru ca chart'a incriminata nu póte servi, cá mediulocu pentru o crima contra statulu, care presupune intrebuintiarea fortiei. Déca in charta se gasescu idei inimice statulu, atunci acést'a cade in competint'ia tribunalulu de pressa. Dér' in procederea lui Tieranu nu se póte gasi nici macaru unu actu pregatoriu pentru o crima de inalta tradare. — Acusatulu indata a fostu pusú pe picioru liberu. Procurorulu Bakos a appellatu.

Diverse.

(Dr. Ratiu si consoçi contra „Kelet“.) Cetitorii nostri 'si voru aduce aminte, ca in vér'a anulu trecutú a fostu aparutu unu articulu in „Kelet“, in care se dicea, ca mai multi romani, intre cari avocatulu Dr. Ratiu, Acsente si altii, ar' fi ténutu in Alb'a-Iuli'a adunare secreta nópteá, si ar' fi conspiratu pentru Dacoromania s. c. l. Articulu acela voiea se cunósca tóta organizatiunea complotantiloru si sustienea, ca in acele adunari s'ar' fi votatu si o adresa catra principele Serbiei Milanu. Romanii nostri inse n'au voitu se lasa nepedepsita o asemenea infama invinuire, si de aceea au intentatu dd. advocatu Ioane Ratiu, Ioane Cosieru si candidatulu de advocatu Corneliu Piposiu contra redactorelui lui „Kelet“ Békésy Károly si contra avocatulu din Alb'a-Iuli'a Csávásy József unu processu de pressa. In 3 Martiu s'a pertractatu acestu processu inainte juriulu din Clusiu si rezultatulu fú achitarea acusatiloru Békésy si Csávásy. Nu póte se ne surprinda nicidecumu acestu resultatú, déca consideramu, ca juriulu a fostu compusu totu numai de maghiari, intre cari 2 professori de universitate, unu vice-spanu, unu presiedinte alu tribunalulu orfanale, 1 directoru, 2 advocati etc. Juriulu din Clusiu 'si-a resbunatu asupra celui din Sibiu, atata e totu. Dér' dñii acusatori se potú mangái cu aceea, ca 'si-au facutu detori'a de cetatiani si patrioti. Domni Békésy Károly si Csávásy au renunciatu in modu demonstrativu la spe-sele judecatoresci, care li se adjudecara lui Békésy cu 45, lui Csávásy cu 75 fl., in favorulu scólei romanesci de fete, ce se va infintia in Clusiu. Este prim'a óra, ca vedemu pe doi maghiari de frunte, contribuindu odata ceva si pentru o scóla romana.

(Carte oprita.) Ministrulu reg. ung. de culte si de instructiune publica a opritu din tóte scólele romane manualulu „Geografi'a Ardealulu pentru scolele poporali“ compusu de Ioanu M.

Moldovanu si aparutu la Blasiu 1870, pentru-ca tóta directiunea acestei carti si multe asertiuni ale ei ar' fi in contradicere cu starea de faciá si cu dreptulu de statu alu Ungariei.

(Dunarea) este de cateva dile cu totulu curatita de sloi. Alaltaeri, — scrie „Vocea Covurluiului.“ — pentru prim'a-óra, de aproape unu anu, portulu Galati a fostu visitatu de vreo 12 vapóre, dér' nu de comerciu, — cari dedéu alta-data vieatia portulu — ci de vapóre de resbelu. Aceste sunt vapórele de resbelu turcesci trecute in primavér'a anulu espiratu in susulu Dunarei si cari péna acuma au statu pe la Silistria, Rusciucu s. c. l. Visit'a loru de astadata nu e hostila, ci parasescu Dunarea in urm'a inchiearii armistitiului. Se dice, ca se voru opri deocamdata la Tulcea, ca-ci dela gurile Dunarii nu s'au redicatu inca obstaculele ce impedecá navigatiunea. Cu tote aceste se astépta in Galati din di in di, cá navigatiunea in susulu Dunarii se se reincépa.

(Serviciulu solemn elu pentru sufletele mortiloru) s'a ténutu Sambata in 18 Februaru v. in Bucuresci. La 10 óre a. m. a celebratu Metropolitulu Primatu impreuna cu alti archierei serviciulu divinú in capel'a cimiteriului Belu. Totu intr'unu timpú au séversitu toti preotii din capitala la bisericéle loru sant'a liturghia spre memori'a repausatiloru. La órele. 11, toti preotii ai aroru enoriasi inmormontéza in cimitirulu Belu, s'au adunatu la biseric'a Sf. George si au pornitu pe josú la cimitirú in ordinea urmátória: 1. O escorta de gendarmi 2. Mai multe felinare si stéguri bisericesci 3. Onorurile bisericesci 4. Unu prea santitu archiereu urmatu de toti preotii, cate doi in rondú imbracati in epatrafiru si sfitá. In totu timpulu processiunei s'au trasu clopotele dela tóte bisericéle din capitala. In mediulocu cimitirulu s'a facutu apoi parastasulu generalu pentru repansatii inmormontati acolo. Dupa acést'a preotii au cititu molitfele, facare pe mormintele parochialiloru sei. Dupa terminarea parastasulu, Inaltu Prea Santitulu Metropolitulu-Primatu s'a dusu la loculu de alaturea unde se inmormontéza soldatii, spre a citi unu trisaghion pentru odihn'a sufletelorú celoru caduti in resbelu.

(O victima a jocului de carti.) Sambat'a trecuta, scrie „S. d. Tgbl.“ a tramisu unu oficieru superioru de aci pe servitoriulu seu cu-o nota de 50 fl., cá se platésca costulu la restauratiune. Din intemplantu oficierulu trecundu dupa ameadiu pe la restauratiune a intratu si a intrebatu déca feciorulu a predatu banii. Spre marea lui mirare aflá inse, ca densulu nici nu fusese aci. Banuindu ceva reu, oficierulu merse acasa si cautá pe servitoriu in tóte partile. In salonulu seu 'lu afla in fine — spendiuratu. Precumu a aflatu mai tardiu, servitoriulu perduse paralele in carti si de fric'a pedepsei ce'lu asteptá si-a luatú viét'ia.

(Gluma prósta cu finitu tragicu.) Unu omu, care prindea paseri, scrie „H. Ztg.“, merse dilele trecute intr'o carciama din Clusiu si cerú unu patrariu de rachiú; dér' fiendu-ca n'avea bani, promise carciumariulu, ca-i va aduce o pasere. „Déca 'mi vei aduce doue paseri, 'ti dau o fele (1/2 óc'a) de rachiú, numai cu conditiunea cá se-o beai dintr'odata“, ei respunse acést'a. Paseriulu a cousimtitu, dér' abia a beutu licidulu alcoholicu si deodata'i esira flacári albastre pe nari si pe gura si dupa cateva secunde cadíu josú mortu. Se dice, ca carciumariulu i-ar' fi datú spirtu curatu in locu de rachiú, din care cauza veduv'a paseriulu a facutu aretare criminala.

(Tiphusulu in Romani'a.) Relativu la acést'a bóla, care a inceputú se lati in Romani'a si care provine dela cadavrele neingropate a celoru morti prin spitalurile rusesci, scrie „Romani'a libera“: „Din laintru unu biciu durerosu se va aridicá se ne lovésca, déca nu vomu luá grabnice si seriósé mesuri. Este tiphusulu, care amenintia a deveni epidemicu. Trei judetie potú se se transfórme cu sosirea rapede a caldurei de primavéra in nesce teribile focare de emanatiuni mortifere. Teleormanulu, Vlasc'a si Ilfovulu reclama tóta atentiunea guvernulu, tóta energi'a si activitatea ómeniloru de sciintia, cari au sciutu se dé stralucitórie dovedi de unu inaltu patriotismu. Nu e o di de perdutu. Cadavrele si starvurile stau inca risipite pe campuri si isi urméza in pace pestifér'a loru discompunere. Numai intre Zimnicea si Fratesci se numera, cá la 15 mii trupuri, parasite de viét'ia, cá si de ómeni. Camer'a a votatu 100 mii franci dér' banulu nu face totulu, trebuie energia si anima. Ómenii specialisti ce dicu? Pana

se 'si pregatésca dloru studiele, noi propunemu se se intrebuintéze grabnicu metodulu grópeloru mari in cari cadavrele se fia arse prin ajutoriulu pacurei. Ingropaciunea cu varu e nesigura, costisitoare, si cere necontentitu priveghiarea omului de sciintie“.

(O moritoriulu contelui Szapáry) sublocotenentulu de honvedí Toth, a fostu judecatu de catra tribunalulu de resbelu pentru crim'a de assassinatu la perderea gradului de oficeriu, a distincsiunii de ónore, la eliminare din armat'a honvediloru si mórte prin stréngu. Sentinti'a s'a publicatu in sal'a tribunalului dela Jászberény in presentia membriloru tribunalului de resbelu, a oficeriloru din garnisóna si a impiegatiloru judecatoresci de catra majorulu-auditoru. Toth 'si-a ascultat sentinti'a de mórte cu resignatiune si linisce. Nici nu se potea asteptá la altu resultatu, de aceea vediendu, ca nu mai e scapare pentru elu, a facutu in inchisóre, dupa cumu se scrie, o incercare de a se sinucide voidu, se bé petróleulu dintr'o lampa, dér' paditoriulu l'a impedeatu in realizarea acestui planu, — Sambata dimineatia in 2 Martiu c. a. a fostu esecutata sentinti'a de mórte in Iászberény. Lui „Magyar Hiradó“ se telegraféza despre acést'a: „Astadi dimineatia la 7 óre, Toth fú spendiuratu in curtea cea mica a prefecturei (cas'a comitatului). In momentele ultime era resolutu. Ultimele sale cuvinte au fostu „Ddieu cu voi, domniloru, fiti senatosi“. Pre candu se cetea sentinti'a Tóth se totu intorcea si se uitá la furci. Desu de demaneatia ceruse pane, ca-ci era flamandu. Elu a fumatu sugari pana in momentul din urma. Pastorulu Kálmán a remasu lenga elu pana la tristulu finitu. Eri a cerutu mangaiere preotiésca, si o carte de rogatiune. La actulu de esecutiune asistara 2 escadronu cavaleria si alu 50-lea batalionu de honvedí, asemenea corpulu oficeriloru intrégu. Ultimele cuvinte ce le-a adresatu condamnatulu preotului, au fostu: „Déca este Dumnedieu, de ce nu a impedeatu fapt'a mea?!“ La esecutiune n'a fostu publicu multu, pentru-ca or'a esecutiunei nu se facuse cunoscuta.

(O aperare cavaleresca.) Mai dilele trecute — scrie „Curierulu“ — se cercetá dinaintea Curtii sec. I. unu procesu corectiunalu, in care se inculpa unu vechiu militariu romanu, ca a batutu nesce soldati russi. Presiedintele intréba pe inculpatu! pentru ce ai batutu pe russi, ce 'ti-au facutu ei? Acusatulu respunse: Se traidile presiedinte, nu m'am legatu eu de densii, ci s'au legatu ei de mine, si eu am trebuitu se me aperu, ca-ci de! 'mi-a fostu rusine se lasu se me bata nesce venetiei pe mine, care am fostu vechiu vacmaistru in militia. Curtea l'a achitatu.

Sciri ultime telegrafice.

Petersburg, 3 Martiu. Tratatulu de pace s'a subsemnatu astadi.

Londonu, 4 Martiu. Pacea s'a subsemnatu, marele duce Nicolae a anuntiatu acést'a soldatiloru la o revista. Russi'a a renuntiatu la tributulu Egiptului si alu Bulgariei.

Petersburg, 5 Martiu (oficialu) Sultanulu a gratulatu Tiarului la aniversari'a suirii pe tron si a esprimitu dorinti'a reinirii relatiuniloru amicabile cu Russi'a. Tiarulu i-a multiamitu declarandu, ca vede in subsemnarea pacii unu semnu, ca bunele relatiuni voru fi durabile.

Constantinopolu, Ocupatiunea Bulgariei de catra trupele russe va se dureze numai siese luni, ratificatiunea pacii se va face peste 14 dile le Petersburg.

Rom'a, 4 Martiu n. Incoronarea Papei Leo XIII a avutu locu eri in capel'a sixtina cu ceremonialulu indatinatu in presentia prelatiloru si a corpului diplomaticu între órele 9¹/₂ pana la 1¹/₂ d. a.

Vien'a, 5 Martiu. „Politische Correspondenz“ scrie din Petersburg, ca e verisimulu, ca congressulu se va aduná in Berlinu.

Petersburg, 5 Martiu. „Agenti'a russa“ crede, ca siefii cabinetelor nu voru fi admisi la congressu.

Constantinopolu, 5 Martiu. Ignatieff a fostu astadi in Constantinopolu, a visitatu pe ministrii si ambasadori si s'a intorsu dupa aceea inderetu la San-Stefano. Marele duce Nicolae va visitá pe Sultanulu Joi séu Sambata.

(Dupa „Kr. Ztg.“)

Ajutorie pentru raniti.

Fagarasiu, 29 Ianuariu 1878.

Onorabila Redactiune! Alaturandu 5 liste despre colectarea de oferte pentru raniti romani in resbelulu cu

turcii, ve rogu se binevoiti a le dá publicitatii prin pretiutulu D-vóstre organu. Totodata se adauge, cumca din sum'a totala de 88 fl 78 cr. v. a. s'au subtrasu postportulu atatu pentru espeditiunea acestoru obiecte, catu si pentru acelea tramise mai inainte in suma de 7 fl. 78 cr. v. a., si asia s'au espedatu 81 fl. dimpreuna cu tóte obiectele cu posta de adi la adresa societatii „Crucea rosia“ in Bucuresci. — Primiti s. c. l. Zinc'a Romanu.

Ofrande pentru soldatii romani vulnerati in resbelulu cu Turci'a, colectate prin Gabrielu Cornea, preotu romanu gr.-cath. din comuna Ileni: Dela familiile boernale: Barbu, economu 2 fl. 25 cr., Cornea, economu 2 fl. 25 cr., Metea, econ. 2 fl. 25 cr., Corsiatea, econ. 2 fl. 25 cr., Pireu, econ. 2 fl. 25 cr., Milea, econ. 2 fl. 25 cr.; Dela fostii fiscali 2 fl. 25 cr.; Dela persóne singuraticé, si anume: Samuilu Barbu, economu 1 fl., Tom'a Barbu, econ. 50 cr., Pantilimonu Barbu, soldatu 50 cr., Gabrielu Cornea, preotu 2 fl., Tom'a Cornea, primariu 2 fl., Iosifu Cornea, cantoru 1 fl.; Dela economii: Samoilu Cornea 50 cr., Canditu Cornea 50 cr., Sierbanu Cornea 30 cr., George Samoilu Cornea 25 cr., Sierbanu George Cornea 25 cr., Ioanu N. Cornea 25 cr., Vasile Cornea 20 cr., Samoilu D. Cornea 20 cr., Ioanu Carsiatea 50 cr., Martinu Carsiatea 25 cr., George Cornea (Dobasiu) 50 cr., Iosifu Corsiatea 10 cr., Bucuru Costea 50 cr.; Dela cantorii: Ioanu Czimboiu 1 fl., Dumitru Czimboiu 25 cr., Vasilie Czimboiu 20 cr., Ioanu I. Czimboiu 20 cr., Tom'a Forkosiu 1 fl., Ioanu Forkosiu 50 cr., Ioanu D. Metea 1 fl., Alex. Metea 50 cr.; Ioanu T. Metea, soldatu 50 cr.; Dela economii: Iosifu I. Metea 50 cr., Ioanu I. Metea 30 cr., Lazaru Leaneu 25 cr., Iosifu N. Milea 1 fl., Tom'a D. Milea 50 cr., Stanu Milea 50 cr., Ioanu A. Milea 30 cr., George Milea 25 cr., Ioanu I. Milea 20 cr., Ioanu D. Milea 25 cr., George I. Milea 25 cr., Tom'a Pireu 50 cr., Ioanu I. Pireu 50 cr., Iisie Pireu 25 cr., George G. Pireu 15 cr.; Ioanu Naftanaile, fauru 12 cr., Ioanu P. Cornea, economu 20 cr. Sum'a 38 fl. 47 cr. v. a.

Ileni, in 18/6 Ianuariu 1878.

Gabrielu Cornea m. p., colectante.

List'a ofertelor pentru soldatii romani raniti in resbelulu cu Turci'a, colectata prin parochnu Georgie Trimbítiasiu: Dela urmatorii dni din V.-Recea: Georgie Trimbítiasiu, par. gr.-cath. 3 fl., George Popa Radu, not. 3 fl., Zachiu Zeganu, prim. 1 fl., Ioanu Petrisioru, invetiát. 1 fl., Dumitru Petrisioru, cant. 1 fl., Iosifu Schöndruck 1 fl.; George Boeriu, parochu in T.-Recea 1 fl. Sum'a 11 fl. v. a.

(Va urmá.)

Bucuresci, 18 Iulie 1877.

Societatea „Crucea Rosia“ din Romani'a comitatulu centralu Nr. 699.

Domniei Sale Domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Priimindu epistolele D-vóstre dela 24 si 25 s. n. curentu precumu si sumele de franci 454 si 358 adunate prin mediolocirea domnei Anna Tincu si Tribunu Andreic'a, amu onóre a ve mainta recipisele casierului Nr. 405 si 406.

Si cu acést'a ocaziune nu lipsesu de a esprímá in numele comitatului, ee amu onóre a presidi, recunoscinti'a nóstra fratiloru nostri vecini pentru bine voitiorulu loru concursu, si in particularu D-vóstre pentru neobosita staruintia de a veni in ajutoriulu acestei institutiuni umanitarie.

Primiti ve rog. domnulu meu, asigurarea prea osibitei mele consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a m. p., presiedinte.

Bobocu m. p., secretariu.

Bucuresci, 16 Decembre 1877.

Societatea „Crucea Rosia“ din Romani'a comitatulu centralu Nr. 699.

Domniei Sale domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Amu primitu adress'a D-vóstre dela 9 correntu. Pentru sum'a de franci 1346 *) ce ne-ati mai tramisu precumu si pentru obiectele ce mi comunicati, ca ati adunatu de la fratii nostri din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a amu onóre a ve esprímá sincerele mele multiamiri si recunoscinti'a consiliului Crucei Rosie si a ve remite anexata de acést'a recipis'a casierului Nr. 878. In ceea-ce privesce coletele din Triest ve rogu a le inainta d'adrepultu societatii „Crucea Rosie“ romana ect.

Bine voiti ve rogu domnul meu a primi asigurarea pré osebitei mele consideratiuni.

Dimitrie Gr. Ghica m. p. presiedinte.

Ioan S. Boboc m. p. secretariu

*) Franci 1346 sunt tote orfandele sosite in absentia mea in Romania si publicate in Nr. 98 (1877) alu „Gaz. Transilvaniei.“ D. I. Manole.

Cu 1 Martiu st. v. 1878 se incepe unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI.“

Rogamu pe domni aceia, a caroru abonamentu espira cu 28 Februriu st. v. cá se grabésca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li se tramita fói'a regulatu.

P. T. domni noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele esacte, aratandu si post'a cea mai aproape de locul unde locuiescu.

Pretinlu abonamentului este: pentru Brasiovu 8 fl. pe anu, 4 fl. pentru semestru si 2 fl. 50 cr. pe trei luni; cu dusulu in casa 10 fl. pe anu, 5 fl. pe semestru, si 3 fl. pe trei luni; pentru Austro-Ungari'a cu post'a: 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, ér' pentru strainatate 12 fl. (séu 28 franci) pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni.

Sciri ultime.

Mane Joi se voru deschide delegatiunile, Veneri se va asterne cererea de creditu. Cont. Andrásy va motivá acést'a cerere si se dice, ca va desvoltá cu acést'a ocaziune unu programu formalu.

Relativu la ocupatiunea Vidinului scrie „De robantiulu“: Se dicea, ca armat'a romana va ocupa Vidinulu numai pentru momentu, ca-ci in urma se va retrage cá se'lu lase russiloru. Acést'a scrie a fostu fora temeiu, ca-ci armat'a nóstra ocupa Vidinulu si astadi. Suntemu in dreptu a crede, ca tricolorulu romanu numai atunci va incetá de a mai falfai pe muchi'a falósei cetati turcesci, candu clausele pacii, care s'a subsemnatu, voru începe a se transformá in fapte pipaite.

„Romanulu“ publica urmatórea telegrama adresata de marele duce Nicolae Imperatului Russiái: San Stefano 19. Februariu v.

Am fericirea de a felicitá pe Majestatea Vóstra cu ocaziunea semnarii pacii. Bunulu Ddieu a voita a permite, cá oper'a santa intreprinsa de M. V. se 'si primésca coronarea. La data memorabila a emanciparii tieraniloru ati liberatu pe chrestini de jugulu musulmaniloru.

In revista s'a de Luni 20 Februariu v. „Romanulu“ desminte sgomotele despre abdicarea M. S. Domnitoriului Carolu clarandu, ca ele sunt o insulta pentru Domnitori.

O trasura de Vien'a

(caleasca cu geamuri) bine conservata, cu dougiamantane (cofere), care se póte intrebuintá ca trasura de voiagiu, apoi cá trasura jumetate acoperita si chiaru cá phaetonu, luandu-se capr'a josu, se vinde eftinu la

Carolus Partsch,

sielariu in Brasiovu

2—3

Blumenau Nr. 317.

Pianu in stare buna se vinde fórte eftinu. Doritorii se potu adresá la Redactiunea

Nr. 963 ex 1878.

3—3

Publicatiune.

Presentarea principala a juniloru din cele trei clase de etate 1858, 1857 si 1856, conchiamati in comun'a orasiului Brasiovu in anulu 1878, va avé locu aci in localitatea otelului „Nr. I“ in Brasiovulu vechiu in 27, 28 si 29 Martie 1878 in ordinea urmatória:

In 27 Martie 1878 la 9 óre inainte de amédiu au se se infaçisiese dupa ordinea sortiloru la locul amintitu inaintea comissiunei asentatórie mai antaiu reclamantii, cari sunt a se visitá cor-poralmente despre nedestoinici'a loru de a lucrá si a-si agonisi, apoi junii clasei I de etate nascuti in anulu 1858.

In 28 Martie la 9 óre inainte de amédiu au se se presente totu in acelasi locu junii clasei II si III de etate nascuti in anii 1857 si 1856.

In 29 Martie la 9 óre inainte de amédiu au a se presentá cei ce in 27 si 28 Martie a. c. au fostu impedeati de a se infaçiosia si pe urma obligatii la serviciulu militariu din locuri straine, pentru cari s'au inaintatu la acestu oficiu din partea deregatoriei locului loru natalu listele de presentare.

Acést'a se face cunoscutu celoru obligatii a se presentá, precumu si reclamantiloru spre sciintia si indreptariu, mai departe parintiloru si tutoriloru cu acea observare, cá la timpululu seu se ingrigésca, cá fiulu respective pupilulu loru chiamatu la serviciu se coresponda la timpululu defiptu, amesuratu legei, obligamentului seu militariu.

Brasiovu, 18 Februariu 1878.

Magistratulu cetatii.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 6 Martiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.40	Obliq. rurali ungare	75.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	67.20	„ „ Banat-Timis	78.50
Losurile din 1860	111 —	„ „ transilvane	77.70
Actiunilebancei nation. 807. —		„ „ croato-slav.	84. —
„ instit. de creditu 233.80		Argintulu in marfuri	104.75
Londr'a, 3 luni	118 65	Galbini imperatesci	5.59
		Napoleond'ori	9.48 1/2
		Marci 100 imp. germ.	58.50

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioane Gött si fiu Henriou.